

Augstākās izglītības
kvalitātes aģentūra

TEMATISKAIS PĀRSKATS PAR STUDIJU VIRZIENA “DZĪVĀS DABAS ZINĀTNES” NOVĒRTĒŠANU

RĪGA, 2025

SATURS

3	KOPSAVILKUMS
3	AUGSTSKOLU LOKĀCIJA
3	STUDIJU PROGRAMMU SKAITS
4	VISPĀRĪGĀ STATISTIKA
4	STUDĒJOŠO SKAITA DINAMIKA
5	STUDIJU VIRZIENA AKREDITĀCIJAS REZULTĀTI
5	PASNIEDZĒJU SKAITS STUDIJU VIRZIENĀ
6	STUDIJU VIRZIENA PROGRAMMU VARIANTI
7	SVID ANALĪZE
8	VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM UN PROGRAMMĀM
9	STUDIJU VIRZIENA VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS
9	BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA
9	MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA
9	DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA
10	REKOMENDĀCIJAS
10	ĪSTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS
10	ILGTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS
11	EKSPERTI
11	EKSPERTU REZIDENCES VALSTIS
11	UNIKĀĻO EKSPERTU SKAITS UN KOPSKAITS
12	IZMANTOTIE AVOTI
12	EKSPERTU ATZINUMI

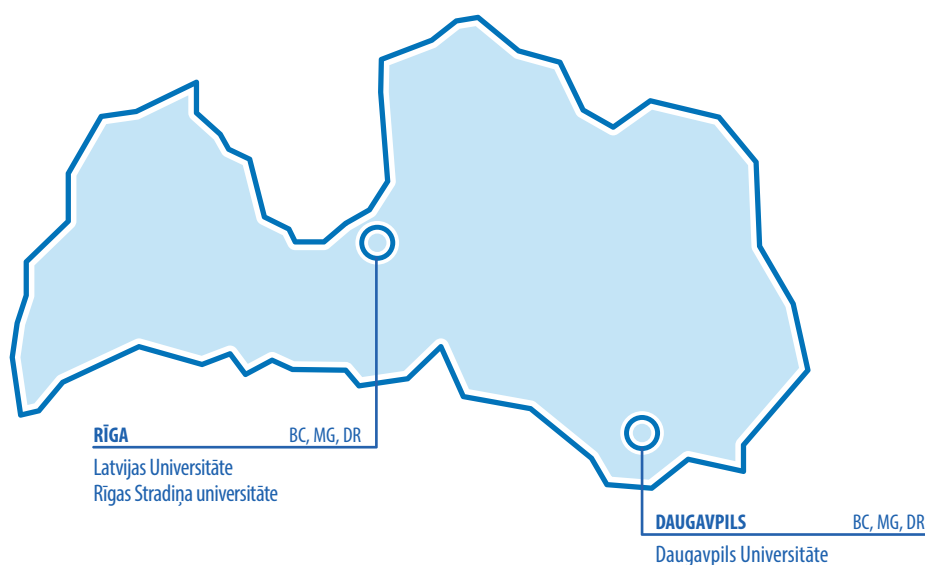
SAĪSINĀJUMI

AiKA	AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES AĢENTŪRA
DU	DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
LU	LATVIJAS UNIVERSITĀTE
RSU	RĪGAS STRADIŅA UNIVERSITĀTE
LV	LATVIEŠU VALODA
EN	ANĢĻU VALODA
ESG	STANDARTI UN VADLĪNIJAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAI EIROPAS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS TELPĀ
IKVD	IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES VALSTS DIENESTS
LDDK	LATVIJAS DARBA DEVĒJU KONFEDERĀCIJA
LSA	LATVIJAS STUDENTU APVIENĪBA
SKK	STUDIJU KVALITĀTES KOMISIJA
LZP	LATVIJAS ZINĀTNES PADOME
SVN	STUDIJU VIRZIENA NOVĒRTĒŠANA
BC	BAKALAURA GRĀDS
MG	MAĢISTRA GRĀDS
DR	DOKTORA GRĀDS
NLK	NEPILNA LAIKA KLĀTIENE
NLN	NEPILNA LAIKA NEKLĀTIENE
NLT	NEPILNA LAIKA TĀLMĀCĪBA
PLK	PILNA LAIKA KLĀTIENE
PLN	PILNA LAIKA NEKLĀTIENE

KOPSAVILKUMS

AIKA organizē augstskolu un koledžu studiju virzienu novērtēšanu un akreditāciju, ievērojot Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) un Latvijas normatīvos aktus. Šī procesa galvenais mērķis ir veicināt vienotu izpratni par kvalitātes nodrošināšanu, kur augstskolas un koledžas veido tādu mācīšanās vidi, kurā programmu saturs, mācīšanās iespējas un materiāltehniskā bāze atbilst izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. Visas trīs augstskolas, kurās tiek īstenots studiju virziens "Dzīvās dabas zinātnes", izvēlējās studiju virziena novērtēšanu veikt AIKA, nevis kādā citā Eiropas augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas aģentūrā, kas liecina par šo Latvijas augstskolu uzticību AIKA metodikai un novērtēšanas procesa organizācijai.

AUGSTSKOLU LOKĀCIJA

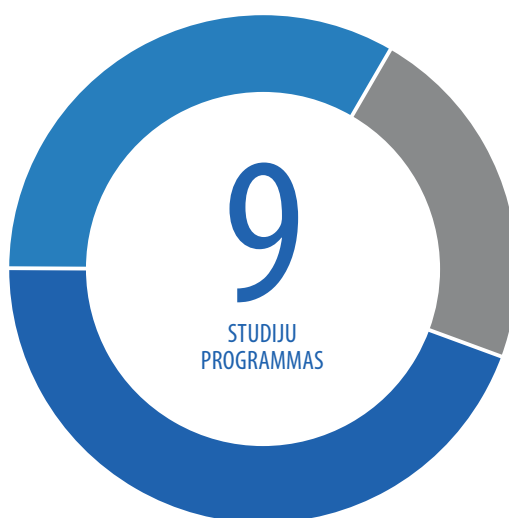
STUDIJU PROGRAMMU SKAITS

AKADĒMISKAIS BAKALAURS PROGRAMMU SKAITS - 3

Daugavpils Universitāte (1 SP)
Latvijas Universitāte (2 SP)

AKADĒMISKAIS MAĢISTRS PROGRAMMU SKAITS - 4

Daugavpils Universitāte (1 SP)
Latvijas Universitāte (1 SP)
Rīgas Stradiņa universitāte (2 SP)

AKADĒMISKAIS DOKTORS PROGRAMMU SKAITS - 2

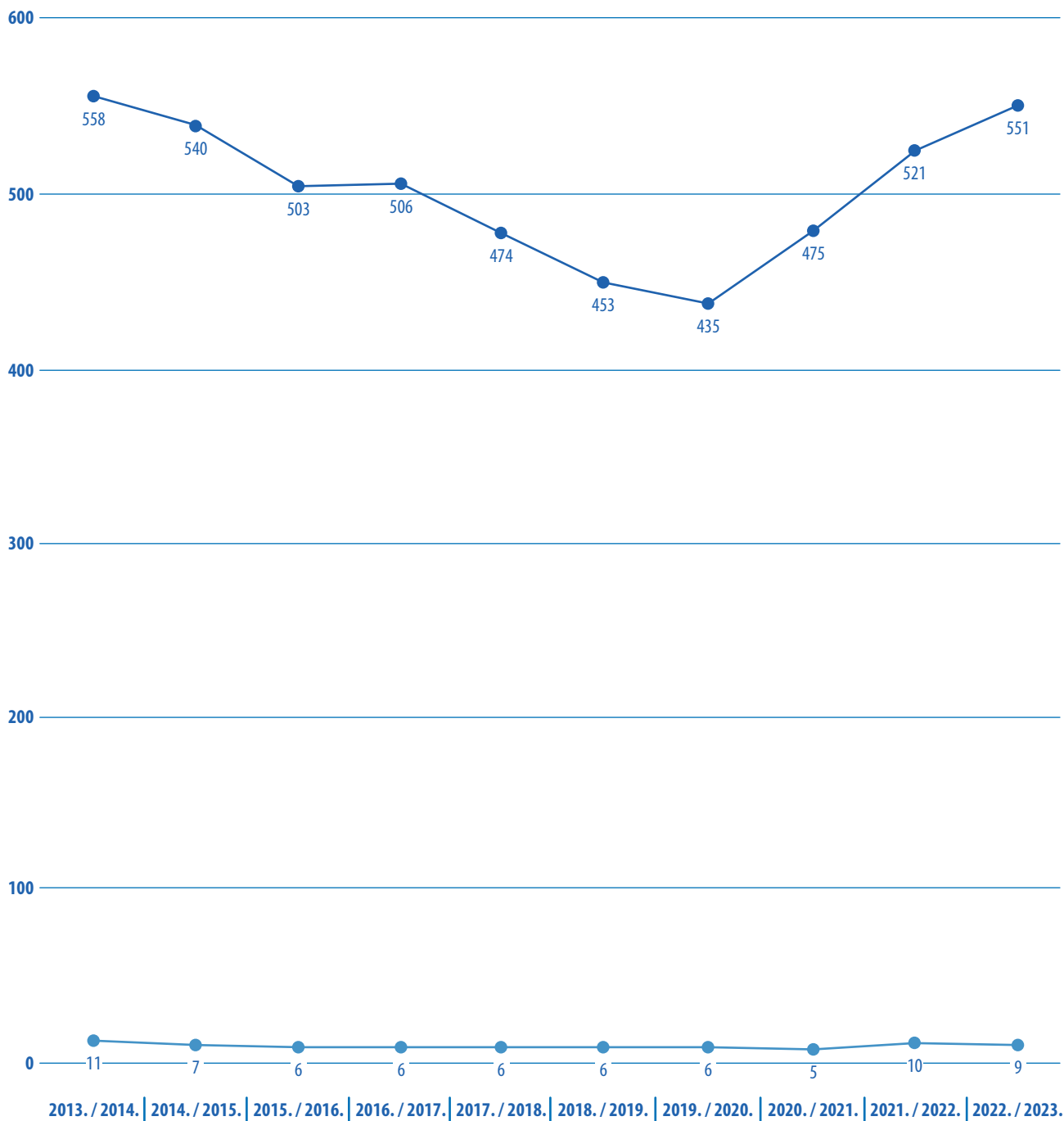
Daugavpils Universitāte (1 SP)
Latvijas Universitāte (1 SP)

Studiju virzienā "Dzīvās dabas zinātnes" tiek īstenotas deviņas studiju programmas un tās pieejamas vien divās Latvijas pilsētās. Studiju virziens nodrošina studiju ciklu no akadēmiskajām bakalaurs līdz akadēmiskajām doktora studiju programmām, ar dažādu studiju jomu piedāvājumu. Viena no trijām augstskolām, kur pieejams šis studiju virziens, piedāvā tikai maģistra līmeņa studiju programmas.

VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Lai gan kopumā studējošo skaita dinamikas tendence Latvijas augstskolās un koledžās ir vērsta uz studējošo skaita samazināšanos, tomēr studiju virzienā "Dzīvās dabas zinātnes" tas nav tik izteikti, tikai vienā no trīs augstskolām studējošo skaita tendence ir negatīva. Būtiski atšķiras studējošo skaits aplūkotajās augstskolās, tas skaidrojams ar to, ka viena no izglītības iestādēm piedāvā tikai divas maģistra studiju programmas un tādējādi būtiski atpaliek studējošo skaita ziņā no augstskolas, kur pieejamas trīs līmeņu studiju programmas ar vairākiem studiju programmu variantiem. Studiju virzienam raksturīgas augstas studiju izmaksas, kas objektīvi saistītas ar studiju kursu praktisko nodarbību realizāciju laboratorijās, līdz ar to maksas studiju vietas nav pieprasītas.

STUDĒJOŠO SKAITA DINAMIKA (dati no augstskolu pašnovērtējuma ziņojumiem)

Latvijas Universitāte

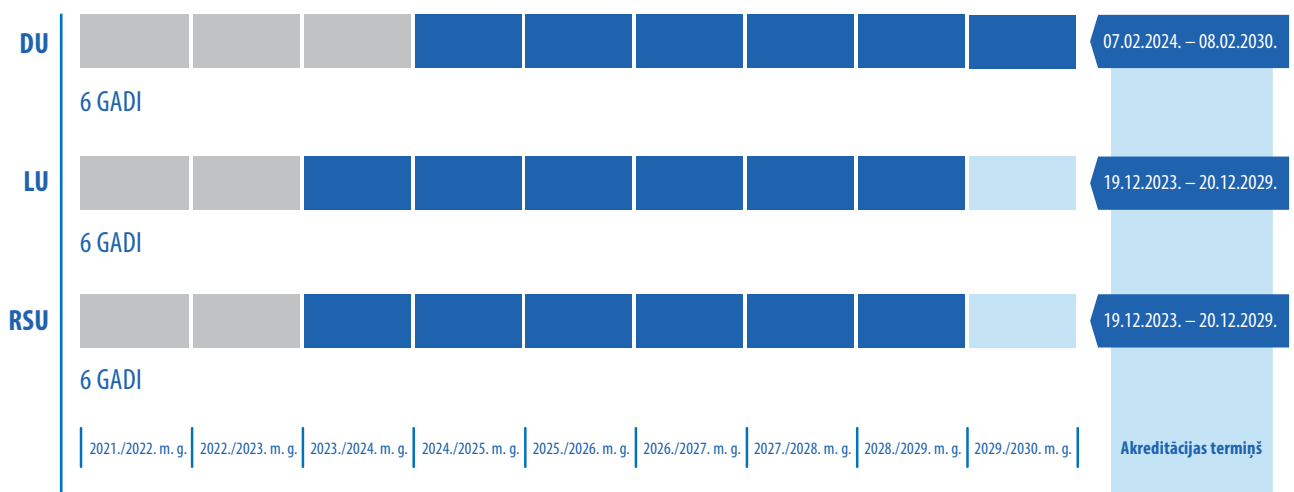
Rīgas Stradiņa universitāte

Daugavpils Universitāte
(iesniegtie dati nav salīdzināmi)

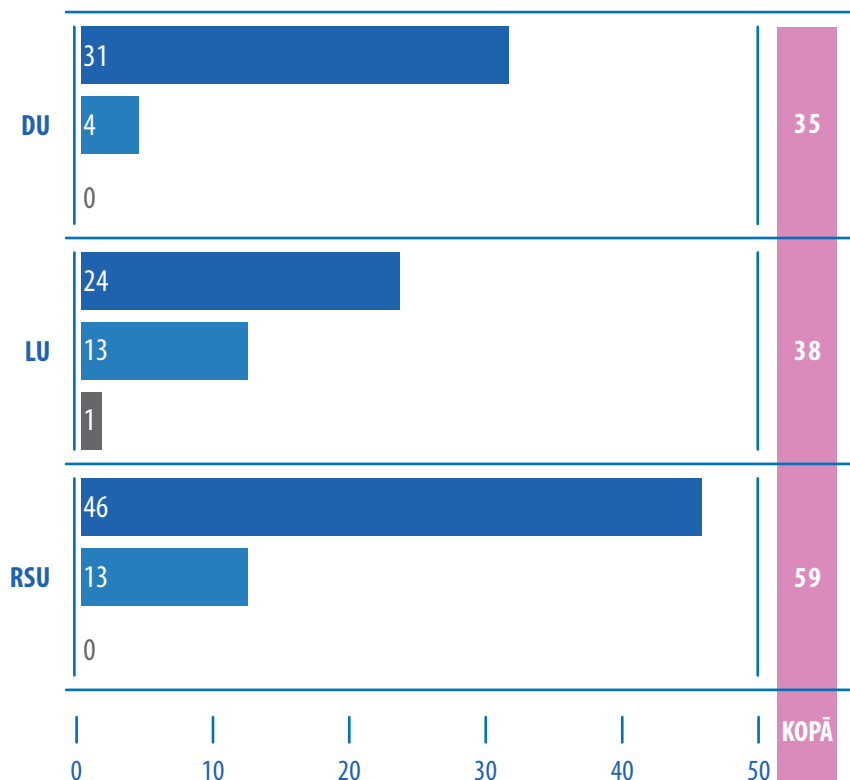
VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Lēmumu par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu akreditāciju pieņem SKK, ņemot vērā ekspertu grupas kopīgo atzinumu, kurā sniegti vērtējumi gan studiju virzienam kopumā, gan katrai studiju programmai, augstskolas vai koledžas pašnovērtējuma ziņojumu un rekomendāciju ieviešanas plānu, kā arī citus saistītos dokumentus. SKK pieņem lēmumu par studiju virziena akreditāciju uz 2 vai 6 gadiem, vai atteikumu akreditēt studiju virzienu. Studiju virzienu akreditācijas statuss parādīts tabulā zemāk.

STUDIJU VIRZIENA "DZĪVĀS DABAS ZINĀTNES" AKREDITĀCIJAS REZULTĀTI

PASNIEDZĒJU SKAITS STUDIJU VIRZIENĀ "DZĪVĀS DABAS ZINĀTNES" (DATI NO AUGSTSKOLU PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMIEM)

Studiju virzienā "Dzīvās dabas zinātnes" izteikti dominē docētāji ar doktora grādu un salīdzinoši neliels skaits docētāju ir ar maģistra grādu, mācībspēki ar zemāku izglītības līmeni šajā studiju virziena ietvaros pārstāvētajās augstskolās gandrīz nav, augstskolu pašnovērtējuma ziņojumos uzrādīts tikai viens docētājs ar bakalaura grādu.

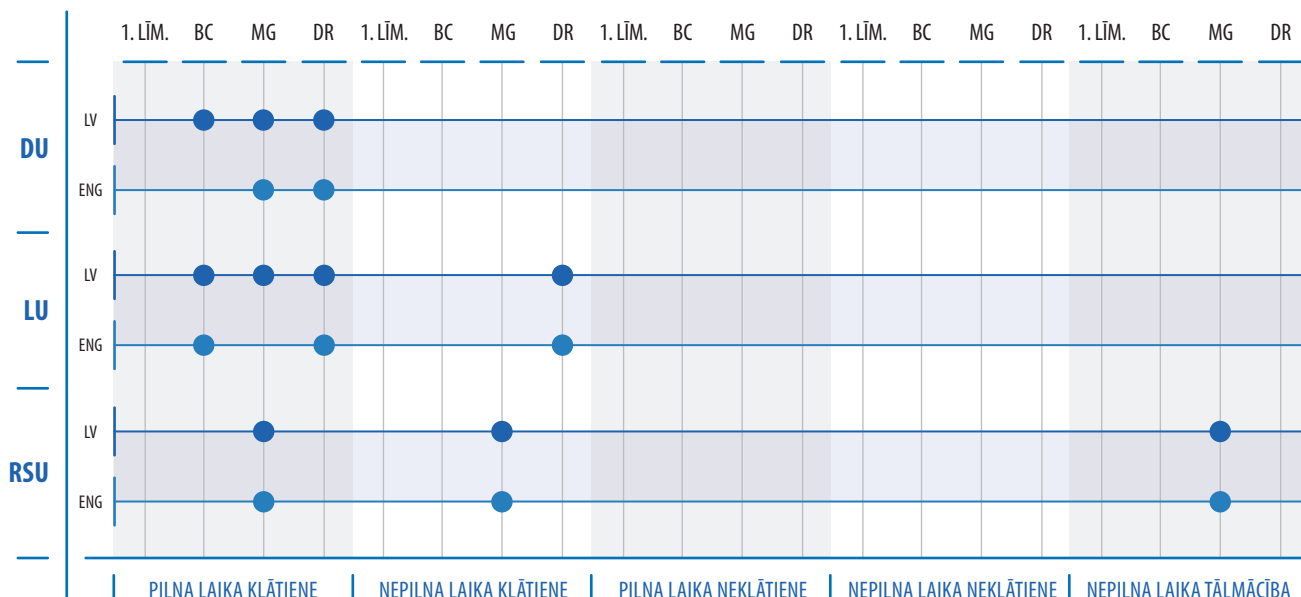
Neraugoties uz augstskolu un mācībspēku izcilo ieguldījumu un sniegumu zinātniskās pētniecības jomā, kā arī starptautiskajā sadarbībā, tomēr atsevišķās augstskolās nepieciešams palielināt ārvalstu vieslektoru skaitu, kā arī jāpapildina akadēmiskā personāla publikāciju saraksts.

Pie kopīgajām raksturozīmēm šajā studiju virzienā jāmin mācībspēku augstais profesionālais līmenis un tajā pašā laikā zemā mobilitāte, kurai ir tendence samazināties.

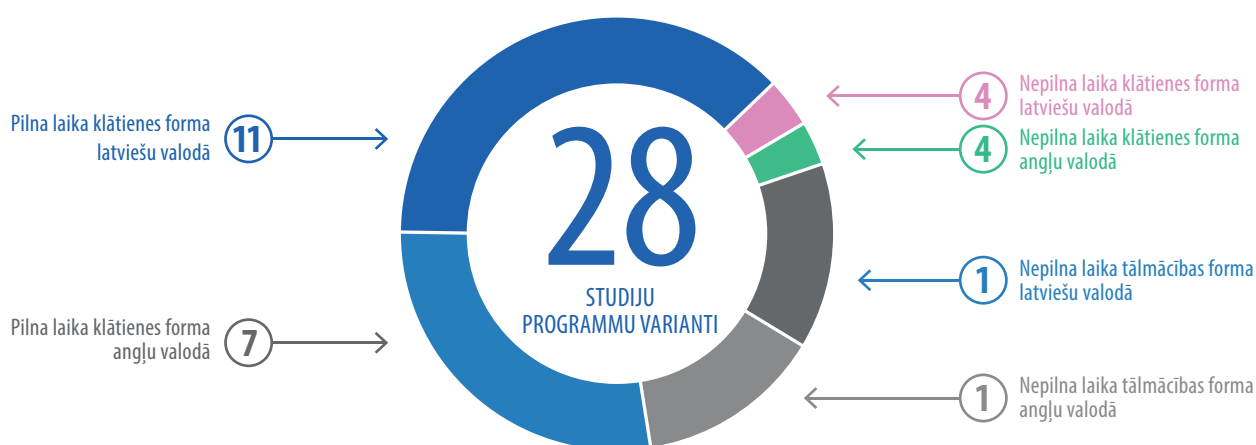
VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

No 9 studiju virzienā "Dzīvās dabas zinātnes" īstenotajām studiju programmām 4 studiju programmas tiek piedāvātas tikai latviešu valodā un 5 studiju programmas tiek piedāvātas gan latviešu, gan angļu valodās. Augstākās izglītības iestādes piedāvā 28 studiju programmu variantus, 10% tikai latviešu valodā un 90% gan latviešu, gan angļu valodās. Divas no trijām augstskolām piedāvā studiju ciklu no bakalaura studiju līmeņa līdz doktora studijām, savukārt, viena no pārskatā aplūkotajām augstskolām piedāvā tikai maģistra programmas, šai augstskolai eksperti rekomendē ieviest vismaz vienu bakalaura līmeņa studiju programmu.

STUDIJU VIRZIENĀ "DZĪVĀS DABAS ZINĀTNES" PIEDĀVĀTO STUDIJU PROGRAMMU VARIANTI PĒC TO ĪSTENOŠANAS VALODAS, VEIDA UN FORMAS.

STUDIJU PROGRAMMU VARIANTI

Augstskolas piedāvā plašu studiju programmu variantu klāstu. Viena no augstskolām piedāvā arī tālmācību, lai gan tikai "Biostatistika" maģistrantūras līmeņa studiju programmas ietvaros. Jāatzīmē, ka studiju virzienā "Dzīvās dabas zinātnes" ir izteikti augsta proporcija studiju programmām, kas tiek piedāvātas arī angļu valodā, tas liecina ne tikai par mērķtiecīgiem centieniem palielināt studējošo skaitu, bet arī par augsto integrācijas pakāpi starptautiskajā zinātniskajā vidē, ko atzīmē arī eksperti savos vērtējumos.

STUDIJU VIRZIENA SVID ANALĪZE

Studiju virziena "Dzīvās dabas zinātnes" SVID analīze veidota, balstoties uz augstskolu pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanas grupu un ekspertu perspektīvām. Salīdzinošais materiāls izstrādāts, lai sniegtu objektīvu skatījumu uz studiju virziena stiprajām un vājajām pusēm, kā arī uz nākotnes iespējām un draudiem. Kopumā studiju virzienam "Dzīvās dabas zinātnes" raksturīga veiksmīga sadarbība ar vietējiem un starptautiskajiem partneriem, kas iesaistās arī studiju programmu pilnveidošanā. Kopumā studiju virziens vērtējams kā ļoti perspektīvs kā no darba tirgus un tautsaimniecības kopumā, tā arī no zinātniskās pētniecības viedokļa. Kā raksturīgā vājā puse atzīmējama mācībspēku un studējošo mobilitāte, kurai kopumā ir tendence samazināties.

Stiprās puses

Augstskolu pašnovērtējums

Augstvērtīga studiju infrastruktūra un tehniskais nodrošinājums.

Studiju virziena realizācijā iesaistītajam akadēmiskajam personālam ir augsta zinātniskā kvalifikācija.

Piedāvātā izglītība ir augstu novērtēta no studentu un darba devēju puses.

Jau bakalaura studiju laikā studentiem ir iespēja piedalīties pētniecības projektu īstenošanā.

Darba nodrošinājums absolventiem gan pašlaik, gan nākotnē, saistībā ar biomedicīnas un biostatistikas nozaru attīstību Latvijā un pasaulē.

Studiju programmu īstenošanā ir iesaistīti vadošie nozares speciālisti no Latvijas zinātniskajām institūcijām.

Ekspertu novērtējums

Mūsdienīgas, labi aprīkotas akadēmiskās un pētniecības telpas.

Zinoši un augsti motivēti mācībspēki.

Veiksmīgi izstrādāta starptautiskā sadarbība.

Darbinieku aktīva līdzdalība starptautiskās pētniecības iniciatīvās (zinātniskos tiklos, projektos, zinātniskās publikācijās).

Labi attīstītas un uzturētas bibliotēkas.

Kopumā ļoti labi izstrādāta iekšējās kvalitātes politika, un tā ir pieejama studentiem, darbiniekiem, kā arī plašākai sabiedrībai.

Studentiem jau agrā studiju posmā ir iespēja iesaistīties pētnieciskajā darbībā.

Vājās puses

Augstskolu pašnovērtējums

Studiju virziena piedāvāto studiju programmu kvalitāte nav viendabīga.

Nepietiekams ārvalstu studentu un docētāju skaits.

Daļai docētāju liels kontakstundu skaits kavē viņu iesaisti pētniecībā, projektu sagatavošanā, īstenošanā un publikāciju gatavošanā.

Imatrikulēto studentu atšķirīgs zināšanu līmenis un atšķirīgā iepriekš iegūtā izglītība.

Nepietiekams valsts finansējums zinātniskajām institūcijām, kas mazina studējošo iespējas iesaistīties pētniecībā.

Nepietiekama studējošo daļa starptautiskos projektos.

Ekspertu novērtējums

Atsevišķos studiju kursus nav pilnībā ieviesta sistēma, kas nodrošina kvalitātes un attīstības uzraudzību.

Atsevišķos gadījumos vairākus augstus amatus ieņem vienas un tās pašas personas (administratīvos, akadēmiskos, zinātniskos un arī padomju locekļus utt.) un ir viegli nonākt interešu konfliktā.

Vienā no augstskolām ne visiem mācībspēkiem ir nepieciešamais B2 angļu valodas zināšanu līmenis.

Atsevišķos gadījumos novērojams publiskas informācijas trūkums par studiju programmām angļu valodā.

Zema studentu un mācībspēku, kā arī starptautisko vieslektoru un studentu mobilitāte.

Iespējas

Augstskolu pašnovērtējums

Studiju virziena attīstības stratēģijas patstāvīga pilnveidošana, ievērojot izmaiņas darba tirgū un svarīgākās attīstības tendences pasaulē, jaunu studiju programmu ieviešana.

ES finanšu instrumentu un struktūrfondu līdzekļu piesaistīšana studiju vides un kvalitātes uzlabošanai.

Docētāju un studentu plašāka iesaistīšana apmaiņas programmās (piem. Erasmus+ u.c. mobilitātes programmās).

Nepieciešams paplašināt un stiprināt zinātnes komunikāciju bioloģijā, biomedicīnā un biotehnoloģijā, lai veicinātu potenciālo studentu un sadarbības partneru interesi par studiju virzienu.

Ārvalstu (piem., ES valstu) viesdocētāju piesaiste un sadarbības paplašināšana ar ārvalstu augstskolām.

Ekspertu novērtējums

Starptautiskajā sadarbībā zinātniskās pētniecības jomā ir nepietiekami izmantota studentu un mācībspēku pieredze un zināšanu pilnveidošanas iespēja.

Vairāk jāizmanto kontakti ar absolventiem, kā resursu studentu karjeras un cita veida sadarbības veicināšanai.

Lai nodrošinātu ilgtspēju un izcilību, jāpalielina finanšu resursi un jāizstrādā pārskatāma ilgtermiņa stratēģija.

Studējošo atbalsta mehānismu ieviešana var palīdzēt samazināt studējošo lielo atbirumu.

Lai sabalansētu studiju virziena un programmu koncepcijas, būtu jārosina pārskatīt studiju virzienu nosaukumus un saskaņot tos ar MK noteikumiem Nr.322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" (13.06.2017).

Draudi

Augstskolu pašnovērtējums

Ņemot vērā valsti pastāvošo demogrāfisko situāciju un plašo studiju programmu piedāvājumu Eiropas Savienībā, iespējams var būt sarežģīti nodrošināt studentu skaita pieaugumu, vai pat saglabāt esošo studentu skaitu.

Pieaugošs skaits pamatstudiju absolventu izvēlas neturpināt studijas augstākā līmenī.

ERASMUS+ stipendijas ir nepietiekamas studentu sadzīves apstākļu nodrošināšanai apmaiņas braucieni laikā, tādēļ samazinās studentu skaits, kuri dodas apmaiņas studijās.

Par infrastruktūras attīstībai paredzēto ES fondu līdzekļiem ir iegādātas dārgas un komplicētas iekārtas, bet to turpmākajai uzturēšanai bieži nepietiek ne līdzekļu, ne cilvēkresursu.

Ekspertu novērtējums

Studējošo skaita samazinājums.

Nepilnības darba slodžu plānošanā, var novest pie personāla pārslodzes un izdegšanas.

Daļai akadēmiskā personāla ir nepietiekamas svešvalodu zināšanas, kas samazina studiju virziena potenciālu ārvalstu studentu iesaistīšanā un starptautiskajā sadarbībā.

Viena no augstskolām nav spējusi palielināt studentu un absolventu skaitu, tas ir dramatiski zems.

Mācībspēku mobilitātei ir tendence samazināties.

Esošā finanšu resursu pieejamība ir izaugsmi ierobežojošs faktors, īpaši attiecībā uz darbu laboratorijās un diplomdarbu izstrādi.

VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM UN PROGRAMMĀM

AIKA īsteno studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas procedūras saskaņā ar Studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas metodiku, kas ir izstrādāta atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumiem Nr.793 "Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi". Studiju virzienu akreditācija norit divos posmos – virzienu novērtēšanas posms un virzienu akreditācijas posms. Virzienu novērtēšana ietver studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanu, ekspertu grupas vizīti, ekspertu grupas kopīgā atzinuma sagatavošanu, kas satur rekomendācijas augstskolas vai koledža darba pilnveidošanai. Studiju virzienam noteiktās prasības tiek vērtētas, ievērojot gan studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumā sniegto informāciju, gan ekspertu vizītes laikā gūtās atziņas un secinājumus. Kopumā šajā pārskatā tiek analizētas 9 studiju programmas.

PRASĪBA 15.1

Atbilstoši Augstskolu likuma 5. panta 2.1 daļai augstskola/ koledža, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virzienu nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Kopumā kvalitātes sistēma divās no trijām augstskolām ir labi izveidota, nodrošinot nepārtrauktu attīstību un darbības efektivitāti un ekspertu norādītie trūkumi ir viegli novēršami. Savukārt, trešajā augstskolā ekspertu vērtējumā norādīts uz daļēju atbilstību Augstskolu likumam, jo trūkst sistemātiskas pieejas metodisko prasmju attīstībai, kā arī ir problēmas ar atgriezeniskās saites caurskatāmību.

PRASĪBA 15.2

Zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades atbilstība zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (ja attiecināms).

Studiju virzienu vadībai ir skaidrs priekšstats par institucionālajiem mērķiem saistībā ar pētniecību un tās lomu studiju procesā. Tiek atbalstīti starpdisciplināri un starpnozaru pētījumi. Ir izstrādāts efektīvs un labi funkcionējošs mehānisms akadēmiskā personāla līdzdalībai pētniecībā. Studijas un pētniecība ir savstarpēji labi integrēti procesi, studenti tiek iesaistīti pētniecības procesā. Vadība pievērš uzmanību inovācijām pētniecībā un studiju procesā.

PRASĪBA 16.1

Studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Vienas no trijām augstskolām studiju programmas pilnībā atbilst Augstskolu likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Savukārt divās no trijām augstskolām fiksēti atsevišķi trūkumi, tādi kā: mācībspēku angļu valodas zināšanu līmenis; novecojusi literatūra; Latvijas Republikas ģerboņa izstrūkums diplomā; kā arī problēmas ar studiju turpināšanu Latvijas augstskolās. Vienai no augstskolām ir sarežģījumi ar maģistra grādu piešķiršanu.

PRASĪBA 16.2

Studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiālās bāzes atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanas nodrošināšanai.

Studiju nodrošinājums atbilst specifiskām studiju programmu īstenošanas prasībām un nosacījumiem. Zinātniskais nodrošinājums, informatīvais nodrošinājums, materiāli tehniskais nodrošinājums un finansiālais nodrošinājums rada motivējošus apstākļus noteikto studiju rezultātu sasniegšanai, kā arī nodrošina kvalitatīvu studiju pieredzi. Tomēr eksperti norāda, ka finanšu resursiem būtu jābūt lielākiem, lai nodrošinātu izaugsmes veicināšanu šajā studiju virzienā.

PRASĪBA 15.3

Studiju virzienu ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu organizācijām nodrošina studiju virzienu mērķu sasniegšanu.

Studiju virzienā aplūkotās augstskolas uzrāda augstu līmeni sadarbībā kā nacionālā, tā arī starptautiskā mērogā, šī sadarbība palīdz sasniegt studiju virzienu un tam atbilstošo studiju programmu uzstādītos mērķus un veicina to attīstību. Savukārt, pašreizējie studentu un mācībspēku mobilitātes zemie rādītāji norāda uz nepieciešamību pēc skaidri definētas stratēģijas internacionalizācijas attīstībai un motivācijas veicināšanai.

PRASĪBA 15.4

Iepriekšējā studiju virzienu novērtēšanā, ja tāda ir bijusi, konstatēto trūkumu un nepilnību vai sniegto rekomendāciju ieviešana.

Ekspertu vērtējums norāda, ka divas no trijām pārskatā aplūkotajām augstskolām pilnvērtīgi īstenojušas rekomendācijas, nepilnības novērojamas starptautiskās mobilitātes, pētniecības finansējuma un publikāciju apjomos. Šajās augstskolās studenti ir entuziastiski par savu nākotni. Savukārt, viena no trijām augstskolām daļu no saņemtajiem ieteikumiem ir ieviesusi, taču būtiska rekomendāciju daļa nav īstenota pēc to būtības.

PRASĪBA 16.3

Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācijas atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Mācībspēku sastāvā ir pieredzējuši un atbilstošajā zinātnes nozarē aktīvi profesionāļi ar pieredzi pētniecības projektos un publikācijām zinātniskos žurnālos. Lielai daļai mācībspēku ir LZP eksperta statuss. Arī mācībspēku kvalifikācija ir laba un prasībām atbilstoša. Pie trūkumiem jāmin mācībspēku nelielā mobilitāte un atsevišķos gadījumos, komunikācijas problēmas ar sadarbības augstskolu mācībspēkiem.

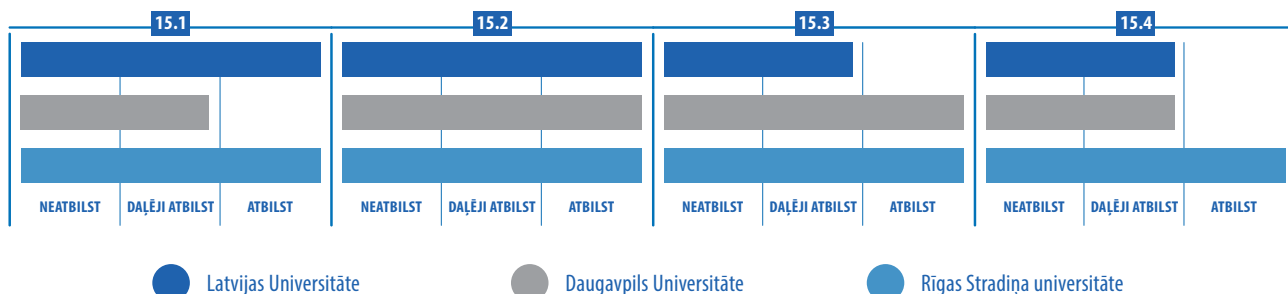
PRASĪBA 16.4

Studiju programma maģistra vai doktora grāda iegūšanai balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Studiju virzienu programmu saturs ir aktuāls, studiju kursu un moduļu saturs ir saistīts un papildinošs un saskan ar programmu mērķiem, tas nodrošina studiju mērķu sasniegšanu un ir atbilstošs darba tirgus un zinātnes attīstības tendenču prasībām, kā arī atbilst normatīvajam regulējumam. Studiju noslēguma darbu tēmas atspoguļo bioloģijas apakšdisciplīnu daudzveidību, sākot no molekulārās bioloģijas līdz ekosistēmām.

VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM UN PROGRAMMĀM

STUDIJU VIRZIENAM "DZĪVĀS DABAS ZINĀTNES" NOTEIKTO PRASĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

STUDIJU VIRZIENAM "DZĪVĀS DABAS ZINĀTNES" ATBILSTOŠO STUDIJU PROGRAMMU PRASĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA														
PRASĪBAS		16.1			16.2			16.3			16.4			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS
LU	BIOLOĢIJA											N/A		IZCILI
	BIOTEHNOLOĢIJA UN BIOINŽENIERIJA											N/A		LABI
DU	BIOLOĢIJA											N/A		VIDUVĒJI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	

MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA														
PRASĪBAS		16.1			16.2			16.3			16.4			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS
LU	BIOLOĢIJA													IZCILI
DU	BIOLOĢIJA													LABI
RSU	BIOMEDICĪNA													LABI
	BIOSTATISTIKA													LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	

DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA														
PRASĪBAS		16.1			16.2			16.3			16.4			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS
LU	DABASZINĀTNES													LABI
DU	BIOLOĢIJA													LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	

Profesionālā kvalifikācija

Akadēmiskais grāds

REKOMENDĀCIJAS STUDIJU VIRZIENAM

Liela daļa sniegto rekomendāciju ir specifiskas katrai augstskolai vai koledžai, taču ir iespējams identificēt zināmas līdzības, piemēram, palielināt finanšu ieguldījumus tehniskajam nodrošinājumam un mācībspēku profesionālajai pilnveidei. Tāpat augstskolām ieteikts būtiski palielināt resursu ieguldījumu studējošo piesaistes aktivitātēm. Rekomendēta arī mācībspēku un studējošo motivācijas sistēmas izstrāde. Savukārt, vienai no augstskolām rekomendēts izveidot bakalaura studiju programmu "Biomedicīna", tādējādi piesaistot vairāk studējošo arī esošajām studiju programmām.

ĪSTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS

- Izstrādāt stratēģiju studentu skaita palielināšanai un atbiruma samazināšanai.
- Sagatavot stratēģiju angliiski runājošo studentu piesaistei.
- Nepieciešams izveidot stratēģiju studentu mobilitātes palielināšanai.
- Pārskatīt studiju kursu aprakstus, iekļaujot tajos jaunāku obligāto literatūru.
- Ir jāprecizē doktorantūras eksāmena norise un tuvāko divu gadu laikā jāievieš sistēma, kā palīdzēt studentiem tam savlaicīgi sagatavoties.
- Lai uzlabotu komunikācijas efektivitāti starp augstskolām, ir ieteicams izveidot skaidrus komunikācijas protokolus, tostarp noteikt kontaktpunktus un standartizētu metodi studentu problēmu risināšanai, lai sasniegtu izmērāmus rezultātus.
- Jāstiprina starptautiskā sadarbība pētniecībā, palielinot līdzdalību starptautiskos projektos.
- Izmantojot aptaujas un studentu pārstāvju atgriezenisko saiti, ir ieteicams atspoguļot veiktos pasākumus studiju programmu kvalitātes nodrošināšanai, kā arī sniegt informāciju par materiāli tehnisko resursu izmantošanu.
- Mācībspēkiem jāuzlabo savstarpējā sadarbība, lai nodrošinātu studiju kursu savstarpējo sasaisti.
- Dažās programmās eksperti fiksē teorētisko kursu trūkumu. Nepieciešams izveidot avancētus teorētiskos kursus studentiem ar matemātikas studiju pieredzi.
- Lai nodrošinātu visaptverošu un saskaņotu studiju virziena mērķu definējumu, atsevišķos gadījumos eksperti iesaka pārskatīt mērķus un to formulēšanas procesus, tostarp pārskatot bakalaura, maģistra un doktora studiju programmu saturu. Mērķiem jābūt konkrētiem, lai varētu uzrādīt skaidrus un izmērāmus rezultātus.

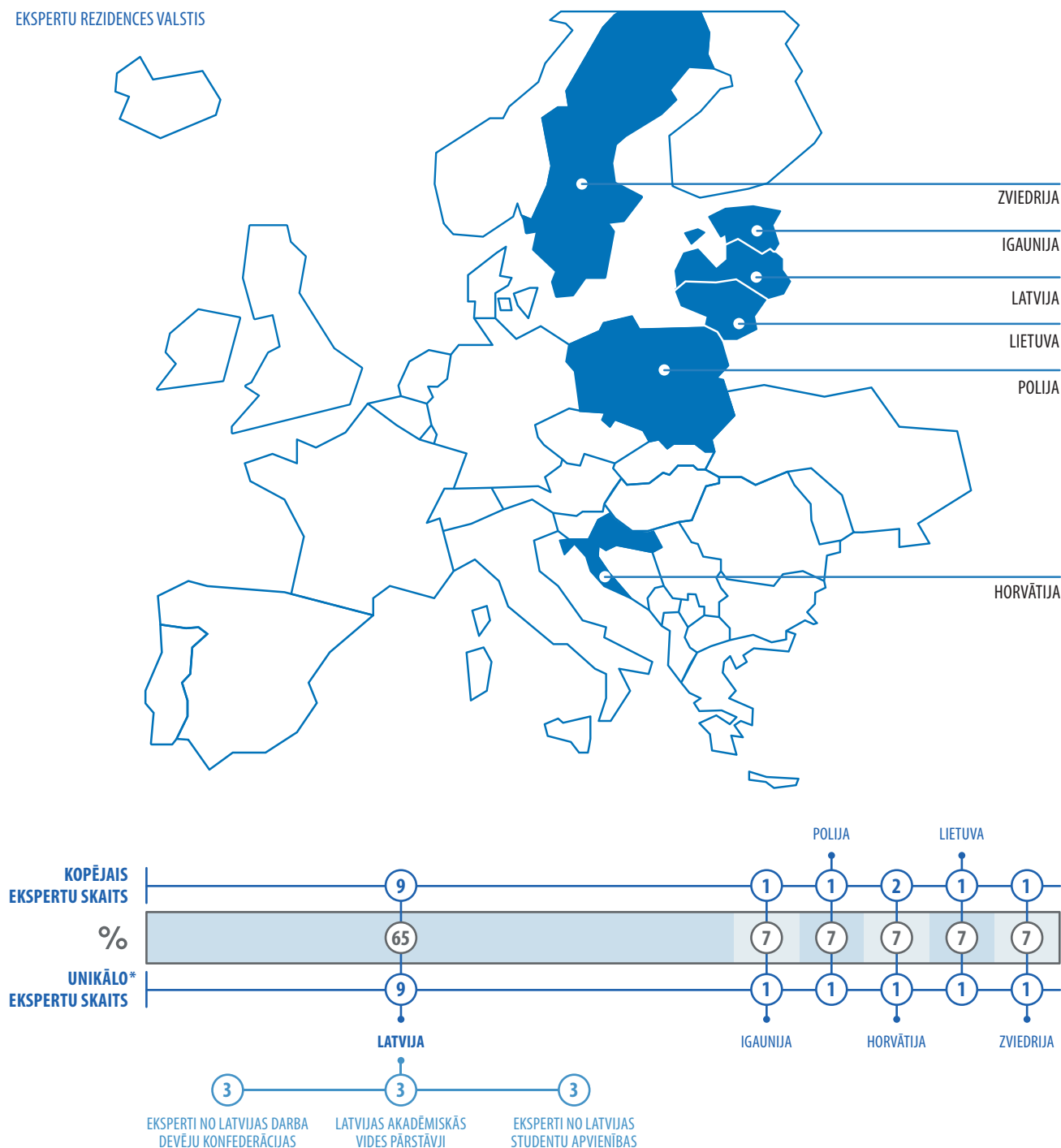
ILGTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS

- Īstenot mērķtiecīgas studentu motivāciju veicinošas aktivitātes un citus pasākumus, lai palielinātu dalību atgriezeniskās saites aptaujās, paralēli veicot regulāru izvērtējumu, lai sekotu iesaistes rādītājiem.
- Īstenot ilgtermiņa, sistemātisku pieeju mācībspēku metodisko prasmju attīstīšanai, lai nodrošinātu profesionālās pilnveides aktivitāšu konsekveni un efektīvi.
- Uzlabot starpdisciplināru sadarbību, jo īpaši laboratorijas darbā, biokīmijā un molekulārajā bioloģijā, ieviešot strukturētu kopīgu pētījumu un uz projektiem balstītu pieeju, kas veicinātu zināšanu un pieredzes apmaiņu starp iesaistītajām pusēm ar mērķi iegūt izmērāmus uzlabojumus pētniecības rezultātos un izglītības kvalitātē.
- Izstrādāt un īstenot aktivitātes studentiem, kurās viņi varētu uzlabot savas svešvalodu zināšanas, un motivēt studējošos aktīvi iesaistīties starptautiskos projektos un mobilitātes programmās.
- Vadībai ir jāpārskata mācībspēku slodze un nepieciešamības gadījumā tā jāmaina, lai nodrošinātu mācībspēku slodzes ilgtspēju un līdzsvaru.
- Ieviest visaptverošu uzraudzības sistēmu inovatīviem risinājumiem, kas saistīti ar produktu un procesu izstrādi, lai nodrošinātu to efektīvu izsekošanu un novērtēšanu.
- Ieteicams optimizēt resursu sadali un prioritizēt mācībspēku attīstību, nodrošinot, ka mācībspēku profesionālajai pilnveidei un atbalstam tiek novirzīts vairāk līdzekļu.
- Ir ieteicams veicināt studentu līdzdalību pētnieciskajos projektos, ieteicams aktīvi meklēt dažādus finansējuma avotus un novirzīt studiju programmai papildu finanšu resursus.
- Risku novērtēšanas sistēma ir jāatjaunina, skaidri definējot kritērijus, atbilstošu detalizācijas pakāpi un nepieciešamās risku samazināšanas darbības, risku novērtēšanas procedūrai jābūt skaidri noteiktai un saprotamai.

EKSPERTI

Ekspertu atlase notiek saskaņā ar ekspertu atlases kritērijiem un principiem. Ekspertu sniegtās rekomendācijas studiju virzienā visbiežāk ir vērstas uz šādu kritēriju pilnveidošanu augstskolās un koledžās – studiju programmu parametru uzlabošanu, zinātniskās darbības uzlabošanu, mācībspēku kvalifikācijas un angļu valodas prasmju pilnveidošanu, kā arī nepieciešamību uzlabot atgriezenisko saiti no studējošajiem un citām ieinteresētajām pusēm studiju procesa kvalitātes pilnveidošanai. Studiju virziena "Dzīvās dabas zinātnes" novērtēšanā tika piesaistīti 15 eksperti no sešām Eiropas valstīm.

EKSPERTU REZIDENCES VALSTIS

*Atsevišķos gadījumos eksperti piesaistīti vairāk kā vienai novērtēšanas procedūrai, šo apzīmējot ar "kopējais ekspertu skaits", savukārt, "unikālo ekspertu skaits" sevi iekļauj ekspertu skaitu, neņemot vērā procedūru apjomu, kurā šie eksperti piedalījušies.

Noslēgumā jāatzīmē, ka kvalitātes novērtēšana ir katrai augstskolai un koledžai nozīmīgs process, lai sekmīgi iekļautos Eiropas augstākās izglītības telpā. Tādējādi augstskolām un koledžām ir svarīgi ieviest kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, kas nodrošina, lai tikpat liela uzmanība tiktu pievērsta ne tikai studiju procesa kvalitātes uzlabošanai, bet arī augstskolu un koledžu pārvaldības un resursu pieejamības jautājumiem, iesaistot arī sociālos partnerus, darba devējus un absolventus, kā arī sasaistot studiju vidi ar pētniecību.

IZMANTOTIE AVOTI

Tematiskajā pārskatā par studiju virzienu "Dzīvās dabas zinātnes" novērtēšanu tiek izmantoti dati no augstskolu pašnovērtējuma ziņojumiem, no ekspertu atzinumiem, kā arī no citiem avotiem.

AIC (2019 a) Studiju virzienu akreditācijas metodika. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

<https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2020/12/Studiju-virzienu-nov%C4%93rt%C4%93%C5%A1anas-un-akredit%C4%81cijas-metodika-aktualiz%C4%93ts-08.12.2020..pdf>

AIC (2019 b) Studiju virzienu novērtēšanas ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlinijas. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

http://aika.lv/wp-content/uploads/2019/05/Studiju-virzienu-novertesanas-ekspertu-grupas-kopiga-atzinuma-izstrades-vadlinijas_2019.pdf

AIC (2019 c) Studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlinijas. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2020/01/Studiju_virzienu_pasnovertejuma_zinojuma_izstrades_vadlinijas_16.01.2019_redakcija.pdf

ESG (2015) Standarti un vadlinijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG). Brisele, Beļģija.

http://www.aic.lv/portal/content/files/AIC%20ESG2015%20int-1_2.pdf

MK (2018) Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi. Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumi Nr.793.

<https://likumi.lv/ta/id/303956-studiju-virzienu-atversanas-un-akreditacijas-noteikumi>

AIC Ekspertu atlases kritēriji un principi

https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2019/07/Ekspertu_atlases_kriteriji_un_principi_2019.pdf

Daugavpils Universitātes, Latvijas Universitātes un Rīgas Stradiņa universitātes studiju virzienu "Dzīvās dabas zinātnes" ekspertu atzinumi.

DU Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Daugavpils University

Study field: Wildlife Sciences. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=aic%2Fprocedure-evaluation%2Fpdf&id=2077>

LU Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: University of Latvia

Study field: Wildlife Sciences. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=1626>

RSU Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Rīga Stradiņš University

Study field: Wildlife Sciences. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=2045>

Augstākās izglītības
kvalitātes aģentūra

Dzirnavu iela 16/k2, Rīga, Latvija, LV 1010
www.aika.lv